

DEMOPROJECT WEKENSISTEEMEN

ARBEID IN DE PRAKTIJK IN 3- EN 4-WEKENSISTEEMEN

Elien Vancaysele – Nathalie Nollet
Inagro vzw

INLEIDING

- Meerwekensysteem: georganiseerde aanpak van arbeid
- Meest genoemde voordelen zijn:
  - Meer rendement (grotere groepen, betere technische resultaten,...)
  - Meer arbeidsefficiëntie (minder aanlooptijden)

➔ Wat zijn de arbeidsbehoeften in de verschillende systemen?
Hoe wordt de tijd besteed?

METEN EN EVALUEREN

HET METEN VAN DE ARBEIDSDUUR

- 6 bedrijven, opgevolgd gedurende 3 of 4 weken
  - 2 met 4-wekensysteem (gem. 330 zeugen)
  - 4 met 3-wekensysteem (gem. 169 zeugen)
- Inzicht krijgen in:
  - nodige arbeidstijd voor de specifieke activiteiten binnen de ≠ weken (dekken, werpen, spenen)
  - bijkomende tijd voor vaste arbeidstaken
- **Tijdsregistratieprogramma**
- Taken zeugenhouderij in detail
- VV, batterij bijkomend

HET METEN VAN DE ARBEIDSDUUR

- Metingen in 3 niveaus
- Kraamstal
  - Dagelijkse taken
  - Werpen
  - Spenen
    - Spenen – verhoeken
    - Spenen – reinigen
    - Spenen – kraamhok opvullen
  - Bigbehandelingen
  - Vaccineren zeugen
  - Andere taken

ALGEMENE BEMERKINGEN

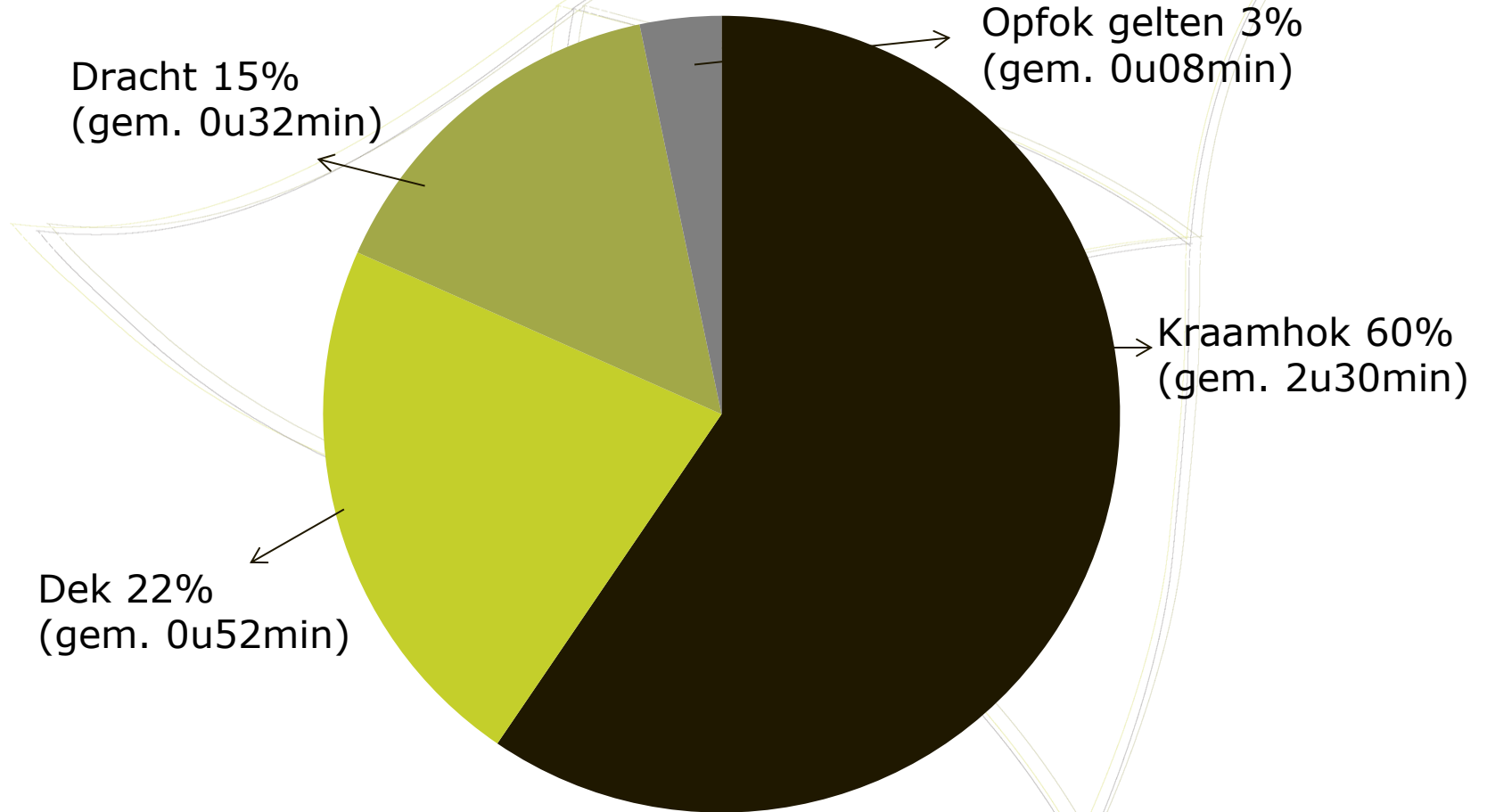
- Bedrijven sterk verschillende georganiseerd
  - Behandelen van de biggen
  - Opvangen van overtallige biggen
  - Al dan niet extra arbeidshulp
- Op elk bedrijf nevenactiviteiten → extra werk bij zeugen (CCM, selectie van biggen VPF)

RESULTATEN

- Totale arbeid per dag: 4u12min – 8u39min
- Tijd besteed aan de zeugen: 2u22min – 6u25min
- **Meeste arbeid wordt besteed aan de kraamafdeling**
- Tweede belangrijkste afdeling is dekaafdeling
- Spenen is piekmoment in elk systeem

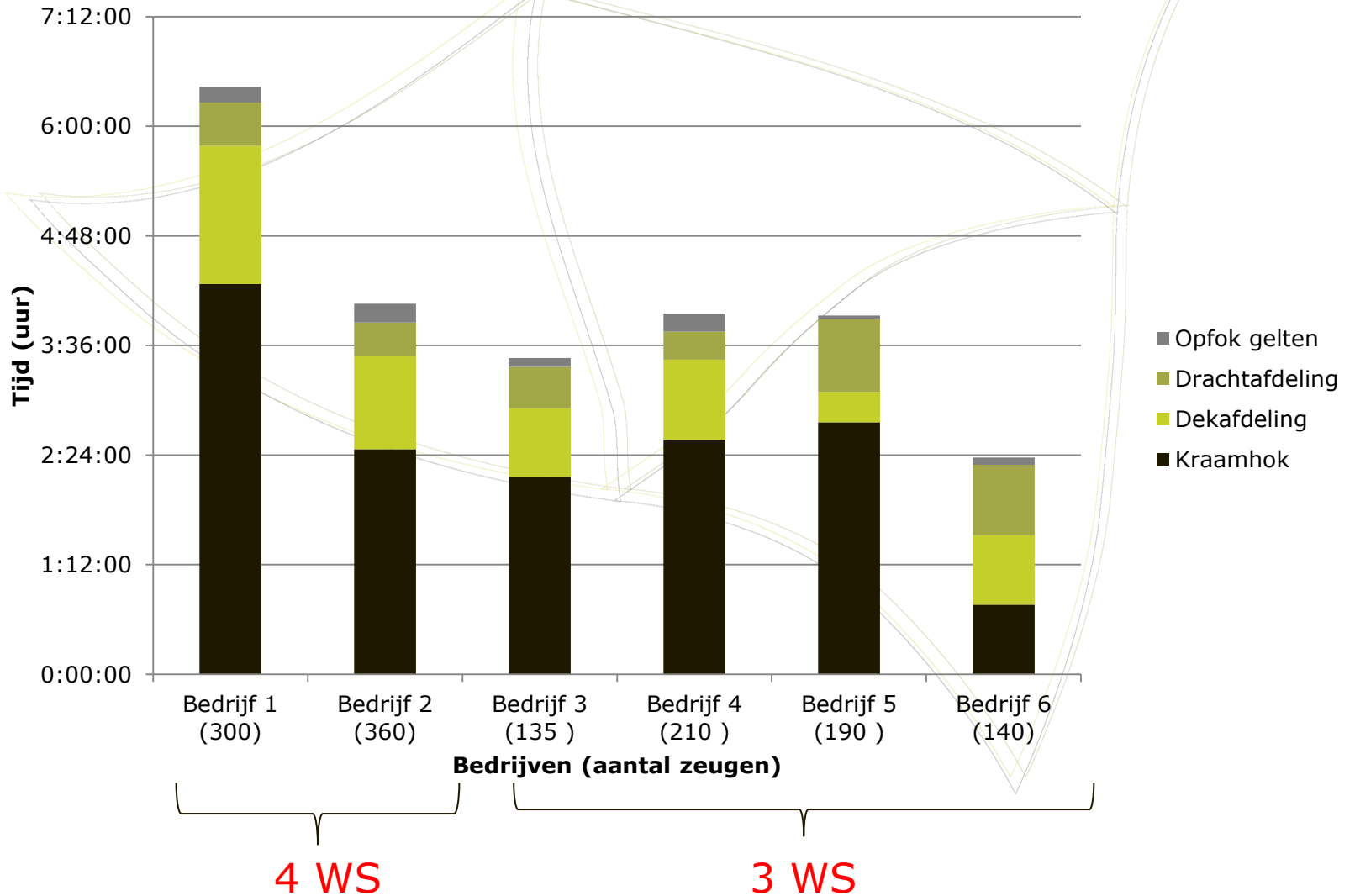
RESULTATEN

Verdeling van de arbeid zeugen per dag voor de verschillende afdelingen

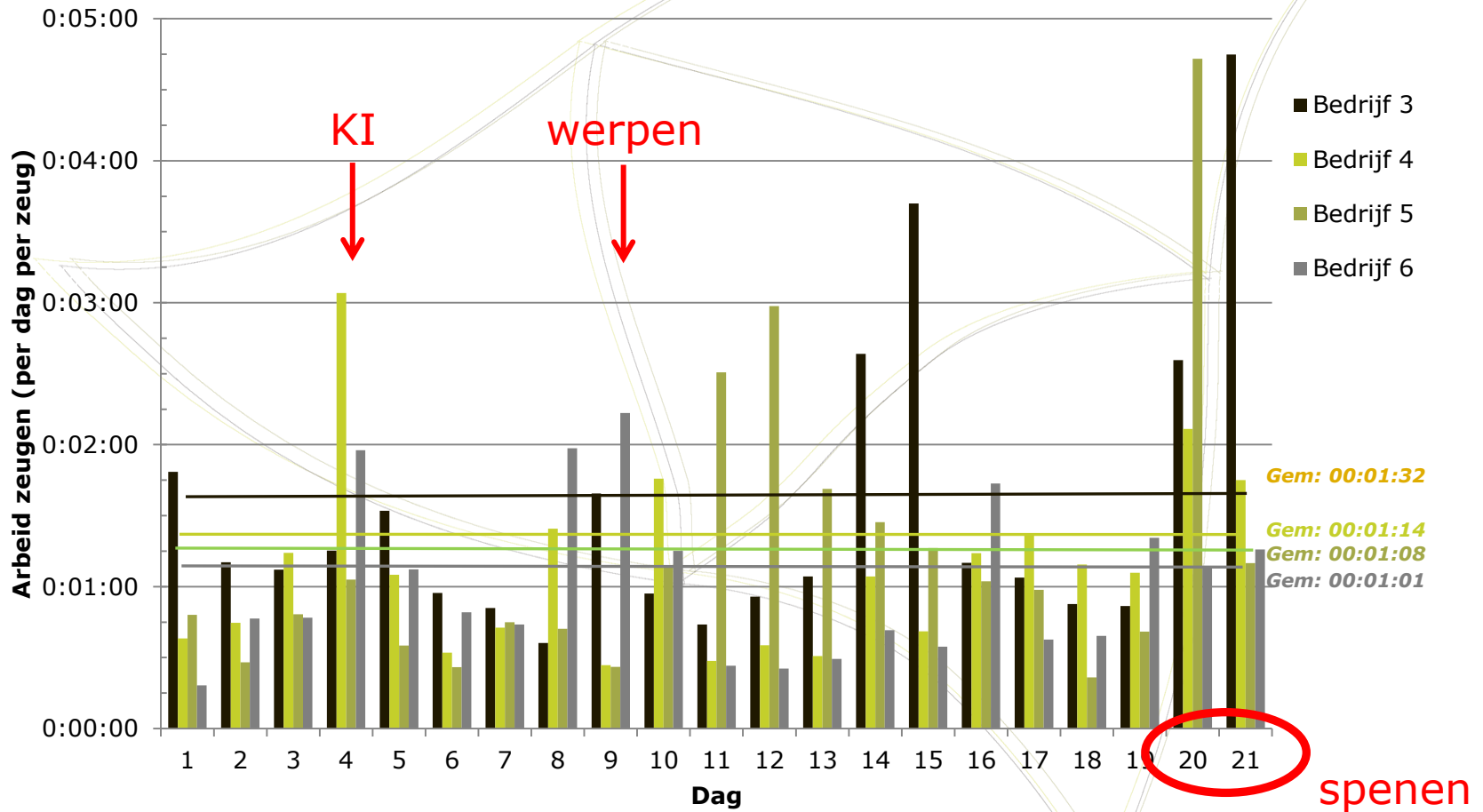
RESULTATEN

Verdeling gemiddelde arbeid zeugen per dag

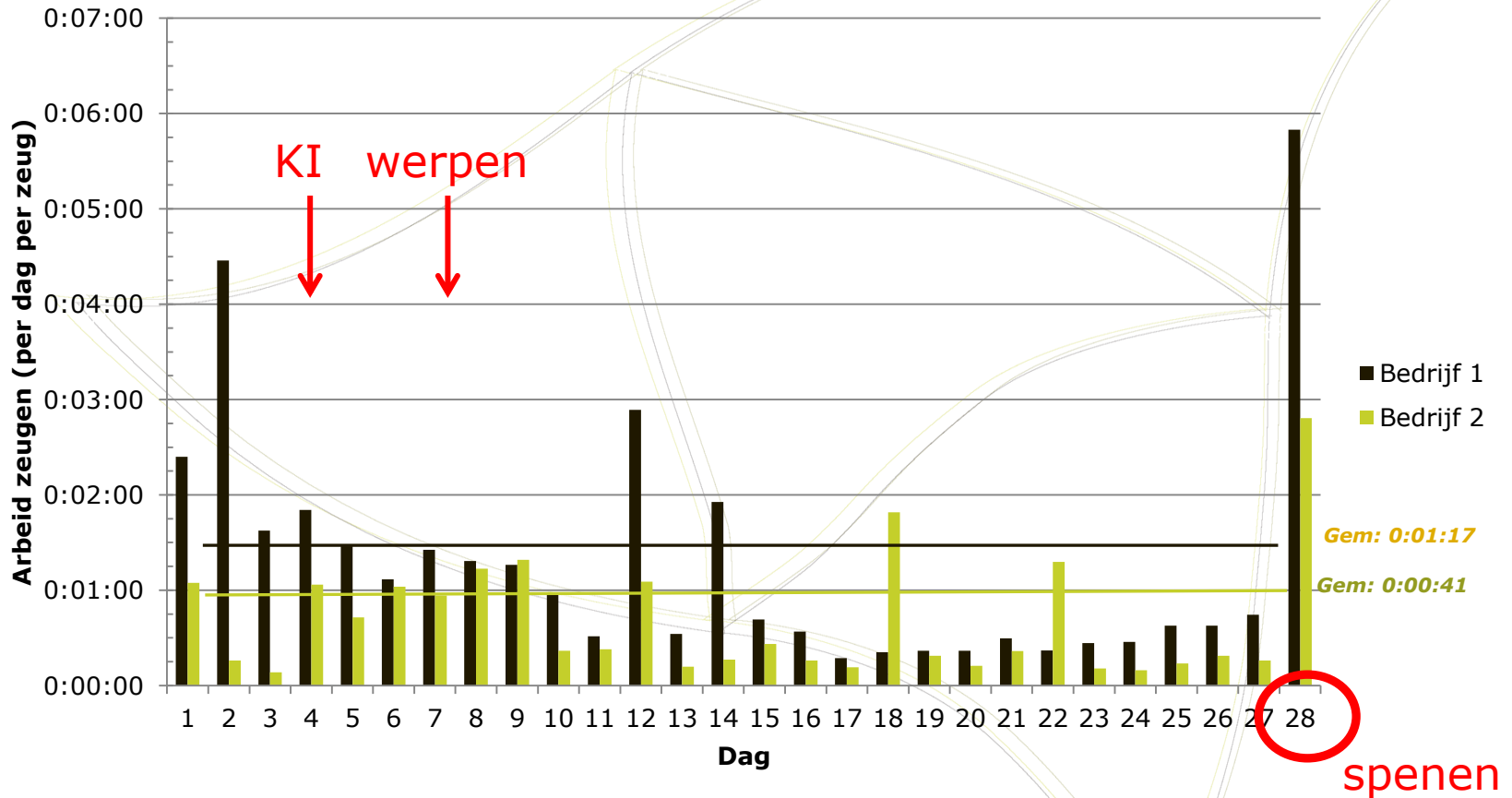

VERGELIJKING 3- EN 4-WEKENSYSTEEM

Het arbeidsverloop binnen bedrijven met een 3-wekensysteem

VERGELIJKING 3- EN 4-WEKENSYSTEEM

Het arbeidsverloop binnen bedrijven met een 4-wekensysteem

VERGELIJKING 3- EN 4-WEKENSYSTEEM

- **3-wekensysteem:**
  - Georganiseerd, maar continue arbeidsdruk
  - Kortere arbeidspieken tussendoor
  - Overlap van verschillende activiteiten
- **4-wekensysteem:**
  - Arbeidspieken tijdens spenen, insemineren en werpen
  - Pieken zijn korter maar intenser
  - Afgewisseld met rustigere periodes

INVLOED VAN DE BEDRIJFSGROOTTE EN - STRUCTUUR OP DE ARBEIDSDUUR

- Bedrijf 2: grootste groep zeugen, minste arbeid per zeug → **hoe groter de zeugenstapel, hoe minder arbeid per zeug**
- Meeste tijd wordt gewonnen bij het **spenen**: door de grotere groepen kan het vlotst gewerkt worden
- **Loopafstand** tussen kraam-, dek- en biggenafdeling bepaalt mee tijd nodig bij het spenen

INVLOED VAN DE ARBEIDSDUUR OP DE TECHNISCHE KENGETALLEN

- Hoe meer tijd besteed aan **bronststimulatie** en inseminatie
  - hoe korter interval spenen - dekken
  - hoe lager % herdekkingen en falingen
  - hoe hoger #worpen per 100 dekkingen

Extra inspanningen tijdens dekmanagement resulteert in betere kengetallen!

INVLOED VAN DE ARBEIDSDUUR OP DE TECHNISCHE KENGETALLEN

- Geen verband tussen arbeidsduur in de **kraamstal** en
  - aantal levend/dood geboren
  - % biggensterfte
  - aantal gespeend
- Aanwezigheid in kraamstal kan leiden tot onrust / stress → omgekeerd effect?
- Meer arbeid spenderen bij de zeugen resulteert niet altijd in een hoger / lager produktiegetal

KEUZE VAN HET SYSTEEM IN FUNCTIE VAN DE ARBEID

- Grotere groepen → relatief minder tijd besteden per dier
- Georganiseerd werken → meer efficiëntie, meer concentratie
- Extra arbeidskrachten nodig op **piekmomenten**
- Combinatie met nevenactiviteiten?
- Beschikbare plaatsen
- Leeftijd gespeende biggen

KEUZE VAN HET SYSTEEM IN FUNCTIE VAN DE ARBEID

- Stalindeling, looplijnen, afstand tussen de afdelingen?
- Aangepaste materialen: vb. biggenkar, inseminatiekar, vaste hoge drukreiniger
- Andere voordelen:
  - Betere gezondheidsstatus (AI/AO)
  - Rendabiliteit: grotere groepen biggen of vleesvarkens, grotere hoeveelheden bij aankoop,...
  - Betere bronststimulatie, verleggen van biggen,....

TOT SLOT...

- Al of niet georganiseerd werken = eigen voorkeur
- Strakke planning noodzakelijk !
- Mogelijkheid tot opvangen van arbeidspieken
- Haalbaarheid van nevenactiviteiten
- Organisatie:
  - Efficiënte aanpak van het werk
  - Stalindeling
  - Materiaal